

SUSITARIMAS DEL NETEISETOS PREKYBOS JURA, IGYVENDINANTIS JUNGTTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS KONVENCIJOS DEL KOVOS SU NETEISETA NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ APYVARTA 17 STRAIPSNIS

1995 m. sausio 31 d.

Strasburas

Europos Tarybos valstybės narės, pareiškusios, jog sutinka išsipareigoti pagal Jungtinių Tautų Organizacijos konvencija dėl kovos su neteisėta narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvarta, sudaryta 1988 m. gruodžio 20 d. Vienoje, toliau – Vienos konvencija,

manydamos, kad Europos Tarybos tikslas – siekti didesnės savo narių vienybės;

Išitinkusios, kad, siekiant apsaugoti visuomenę, yra būtina vykdyti bendrą baudžiamąją politiką;

manydamos, kad kovai su sunkiais nusikaltimais, kurie tampa vis didesne tarptautine problema, reikia glaudesnio bendradarbiavimo tarptautiniu mastu;

noredamos kuo labiau sustiprinti savo bendradarbiavimą užkertant kelią neteisėtai narkotikų ir psichotropinių medžiagų prekybai jūra, laikydamosi tarptautines jūrų teises bei atsižvelgdamos į laivybos laisvės principą;

manydamos, kad todėl būtina papildyti Vienos konvencijos 17 straipsnį regioniniu susitarimu dėl jo nuostatų vykdymo ir jo veiksmingumo didinimo,

s u s i t a r e:

I skyrius – Savokos

1 straipsnis – Savokos

Šiame Susitarime:

- a) „veikiančioji valstybė“ – tai valstybė, šio Susitarimo Šalis, kuri prašo ar ketina prašyti kitos Šalies įgaliojimo pagal šį Susitarimą imtis veiksmų dėl laivo, kuris plaukia su tos kitos valstybės, šio Susitarimo Šalies, vėliava ar registravimo ženklais;
- b) „pirmumo jurisdikcija“ – vėliavos valstybės, kuri kaip ir kita valstybė turi jurisdikciją atitinkamam nusikaltimui, teise vykdyti savo jurisdikciją pirmumo tvarka netaikant nusikaltimui kitos valstybės jurisdikcijos;
- c) „atitinkamas nusikaltimas“ – tai bet kuris Vienos konvencijos 3 straipsnio 1 dalyje aprašytas rušies nusikaltimas;
- d) „laivas“ – tai laivas ar kitokio pobūdžio plaukiojanti transporto priemonė, įskaitant laivus su oro pagalve ir povandenines priemones.

II skyrius – Tarptautinis bendradarbiavimas

1 skirsnis – Bendrosios nuostatos

2 straipsnis – Bendrieji principai

1. Šalys, laikydamosi tarptautines jūrų teises, kuo glaudžiau bendradarbiauja, kad užkirstu kelią neteisėtai prekybai narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis jūra.
2. Įgyvendindamos šį Susitarimą, Šalys stengiasi užtikrinti, kad jų veiksmai didintų teisesaugos priemonių, taikomų neteisėtai narkotikų ir psichotropinių medžiagų prekybai jūra, veiksmingumą.
3. Įmantis veiksmų pagal šį Susitarimą, atsižvelgiama į būtinybę nepažeisti ir nepaveikti pakrantes valstybių teisiu, išsipareigojimu ir jų jurisdikcijos pagal tarptautinę jūrų teisę.
4. Jokia šio Susitarimo nuostata negali būti aiškinama kaip pažeidžianti *non bis in idem* principą, taikoma nacionalinėje teiseje.
5. Šalys pripažįsta, kad naudinga susitikti ir pasikeisti informacija apie laivus, krovinius ir faktus, kai jos mano, kad toks pasikeitimas informacija gali padėti Šaliai užkirsti kelią prekybai narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis jūra.
6. Jokia šio Susitarimo nuostata neturi poveikio karo laivų ir kitų vyriausybinių laivų, naudojamų nekomerciniais tikslais, imunitetui.

3 straipsnis – Jurisdikcija

1. Kiekviena Šalis imasi butinu priemoniu savo jurisdikcijai atitinkamiems nusikaltimams nustatyti, kai nusikaltimas padaromas su jos veliava plaukianciame laive.
2. Taikydama šl Susitarima, kiekviena Šalis imasi butinu priemoniu nustatyti savo jurisdikcija atitinkamiems nusikaltimams, padarytiems su jos veliava ar su jos registracijos ženkla is plaukianciame laive ar laive, turinciam kurio nors kitos šio Susitarimo Šalies valstybines priklausomybes požymiu. Tokia jurisdikcija vykdoma tik pagal šl Susitarima.
3. Taikydama šl Susitarima, kiekviena Šalis imasi butinu priemoniu nustatyti savo jurisdikcija atitinkamiems nusikaltimams, padarytiems laive, neturinciam valstybines priklausomybes, ar laive, kuris pagal tarptautine teise prilyginamas laivui, neturinciam valstybines priklausomybes.
4. Valstybe turi pirmumo jurisdikcija bet kuriam atitinkamam nusikaltimui, padarytam su jos veliava plaukianciame laive.
5. Kiekviena valstybe, pasirašydama šl Susitarima arba deponuodama jo ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus arba bet kada veliau, gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu pranešti kitoms Susitarimo Šalims kriterijus, kuriuos ji ketina taikyti vykdydama pagal šio straipsnio 2 dall nustatyta jurisdikcija.
6. Kiekviena Šalis, kuri neturi veikianciu karo laivu, karo orlaiviu ar kitu vyriausybinu laivu ar orlaiviu, naudojamu nekomerciniais tikslais, del ko ji galetu pagal šl Susitarima tapti veikianciaja Šalimi, pasirašydama šl Susitarima arba deponuodama jo ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu pareikšti, kad ji netaikys šio straipsnio 2 ir 3 daliu. Valstybe, padariusi tokl pareiškimą, privalo jį atšaukti, kai nebelieka tokia išlyga pateisinanciu aplinkybiu.

4 straipsnis – Pagalba veliavos valstybems

1. Šalis, turinti pakankama pagrinda ltarti, kad su jos veliava plaukiojantis laivas dalyvauja ar yra naudojamas atitinkamam nusikaltimui daryti, gali prašyti kitu Šaliu pagalbos tokiam laivo naudojimui nutraukti. Prašomosios Šalys pagalba suteikia pagal savo išgales.
2. Prašydama pagalbos, veliavos valstybe gali, be kita ko, lgalioti prašomąja Šall imtis kai kuriu arba visu šiame Susitarime nurodytu veiksmu, laikantis visu taikomu salygu ar apribojimu.
3. Jei prašomoji Šalis sutinka veikti pagal veliavos valstybes lgaliojima, suteikta pagal šio straipsnio 2 dall, šio Susitarimo nuostatos del veikianciosios ir veliavos valstybes teisiu bei lsipareigojimu taikomos, jei reikia ir jei nenurodyta kitaip, atitinkamai prašomajai ir prašanciajai Šalims.

5 straipsnis – Valstybines priklausomybes neturintys laivai

1. Šalis, turinti pakankama pagrinda ltarti, kad valstybines priklausomybes neturintis laivas arba laivas, pagal tarptautine teise prilyginamas laivui, neturinciam valstybines priklausomybes, dalyvauja arba yra naudojamas atitinkamam nusikaltimui daryti, praneša apie tai kitoms labiausiai susijusioms Šalims ir gali prašyti kiekvienos tokios Šalies pagalbos siekiant nutraukti laivo naudojima tokiam tikslui. Prašomoji Šalis tokia pagalba suteikia pagal savo išgales.
2. Kai Šalis, gavusi informacija pagal šio straipsnio 1 dall, imasi veiksmu, ji pati nusprendžia, kokie veiksmai yra tinkami, ir vykdo savo jurisdikcija bet kuriems atitinkamiems nusikaltimams, kuriuos gali buti padare bet kurie laive esantys asmenys.
3. Kiekviena Šalis, kuri imasi veiksmu pagal šl straipsnl, kuo greiciau praneša informacija suteikusiai arba pagalbos prašiusiai Šaliai apie veiksmu, kuriu buvo imtasi del laivo ir del laive esanciu asmenu, rezultatus.

2 skirsnis – lgaliojimu suteikimo tvarka

6 straipsnis – Pagrindines lgaliojimu suteikimo taisykles

Kai veikiancioji valstybe turi pakankama pagrinda ltarti, kad laivas, plaukiojantis su kitos Šalies veliava ar jos registravimo ženkla is arba turintis kitu valstybinu priklausomybes požymiu, dalyvauja arba yra naudojamas atitinkamam nusikaltimui daryti, ji gali prašyti veliavos valstybes lgaliojimo sustabdyti ir lsilaipinti l laiva, esanti vandenyse už bet kurios Šalies teritorines juros, ir imtis kai kuriu ar visu šiame Susitarime nurodytu veiksmu. Tokiu veiksmu negalima imtis remiantis vien tik šiuo Susitarimu be veliavos valstybes lgaliojimo.

7 straipsnis – Sprendimo del prašymo suteikti lgaliojimus priemimas

Veliavos valstybe nedelsdama patvirtina, kad gavo pagal 6 straipsnl pateikta prašyma suteikti lgaliojimus, ir kuo greiciau, jei lmanoma, per keturias valandas po to, kai gavo prašyma, praneša del šio prašymo priimta sprendima.

8 straipsnis – Salygos

1. Jei veliavos valstybe prašyma patenkina, tokiam lgaliojimui gali buti nustatytos tam tikros salygos ir apribojimai. Pirmiausia šios salygos ir apribojimai gali numatyti, kad veliavos valstybes aiškiai suformuluotas lgaliojimas turi buti duotas, iki veikiančioji valstybe imsis nurodytu priemoniu.
2. Kiekviena valstybe, pasirašydama šl Susitarima arba deponuodama jo ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu pareikšti, kad, veikdama kaip veikiančioji valstybe, savo lskičimui ji gali taikyti salyga, kad jos pilietybe turintys asmenys, kurie pagal 15 straipsnl yra perduoti veliavos valstybei ir ten pripažinti kaltais padare atitinkama nusikaltima, turetu galimybe buti perkelti l veikiančiąja valstybe skirtai bausmei atlikti.

III skirsnis – Veiksmus reglamentuojancios taisykles

9 straipsnis – Leidžiami veiksmai

1. Gavusi veliavos valstybes lgaliojima ir laikydamosi pagal 8 straipsnio 1 dall nustatytu salygu ir apribojimu, jei ju yra, veikiančioji valstybe gali imtis šiu veiksmu:

- i) a) sustabdyti laiva ir l j l silaipinti;
b) faktiškai kontroliuoti laiva ir bet kurl jame esantl asmenl;
c) imtis visu šio straipsnio ii pastraipoje numatytu veiksmu, kurie yra butini, siekiant nustatyti, ar buvo lvykdytas atitinkamas nusikaltimas, ir surinkti jo lrodymus;
d) reikalauti, kad laivas ir bet kurie jame esantys asmenys butu palydėti l veikiančiosios valstybes teritorija ir ten sulaikyti laiva, kad butu atlikti tolesni tyrimai;
- ii) ir, faktiškai kontroliuodama laiva:
  - a) apieškoti laiva ir bet kurl jame esantl asmenl ar objekta, lskaitant krovini;
  - b) atidaryti arba reikalauti, kad butu atidaryti bet kurie konteineriai, tirti visus laive esancius objektus arba imti ju meginius;
  - c) reikalauti, kad bet kuris laive esantis asmuo suteiktu informacija apie save ir bet kurl laive esantl objekta;
  - d) reikalauti pateikti dokumentus, žurnalus ir lrašus, susijusius su laivu ar bet kuriuo laive esanciu asmeniu ar objektu, fotografuoti ar daryti kopijas visu dokumentu, kuriuos kompetentingos institucijos turi teise reikalauti pateikti;
  - e) areštuoti, paimti ir saugoti visus laive rastus lrodymus ar dokumentus.

2. Jokie veiksmai, kuriu imamasi pagal šio straipsnio 1 dall, neturi pažeisti ltariamu asmenu teises, kuria jie turi pagal veikiančiosios valstybes teise, atsakyti duoti parodymus prieš save.

10 straipsnis – Vykdyimo priemones

1. Jeigu, atlikusi veiksmus pagal 9 straipsnl, veikiančioji valstybe turi lrodymu, kad buvo padarytas atitinkamas nusikaltimas, kurie pagal jos lstatymus butu pakankamas pagrindas atitinkamus asmenis areštuoti arba sulaikyti laiva, arba atlikti ir viena, ir kita, ji gali tai daryti.
2. Veikiančioji valstybe nedelsdama praneša veliavos valstybei apie pagal šio straipsnio 1 dall atliktus veiksmus.
3. Laivo negalima sulaikyti ilgiau, negu tai iš tikruju butina atitinkamu nusikaltimu tyrimui užbaigti. Kai yra pakankamas pagrindas ltarti, kad laivo savininkai tiesiogiai dalyvauja darant atitinkama nusikaltima, laivas ir jo krovinyas gali buti sulaikytas ir baigus tyrima. Asmenys, neltariami padare atitinkama nusikaltima, paleidžiami, o objektai, neturintys lrodomosios vertes, gražinami.
4. Nepaisant ankstesnes šio straipsnio dalies nuostatu, veikiančioji valstybe ir veliavos valstybe gali susitarti su treciąja valstybe, kuri yra šio Susitarimo Šalis, kad laivas gali buti palydetas l tos treciosios valstybes teritorija, ir kai laivas jau ten, trecioji valstybe pagal šl Susitarima laikoma veikiančiąja valstybe.

11 straipsnis – Veiksmu vykdymas

1. Veiksmus, kuriu imamasi pagal 9 ir 10 straipsnius, reglamentuoja veikiančiosios valstybes teise.
2. Veiksmus, kuriu imamasi pagal 9 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktus, vykdo tik karo laivai, karo orlaiviai ir kiti laivai bei orlaiviai su aiškiais ženklais ir atpažlstami kaip vyriausybine užduotl atliekantys laivai ir turintys tam lgaliojimus.

3. a) Veikiančiosios valstybės pareigūno negalima patraukti baudžiamajon atsakomybėn veliavos valstybeje už einant savo pareigas atliktus veiksmus. Tokiu atveju pareigūnas traukiamas baudžiamajon atsakomybėn veikiančiojoje valstybeje, lyg nusikaltimo sudėtis būtų įvykdyta tos valstybės jurisdikcijoje.

b) Visose veliavos valstybeje iškeltose bylose nusikaltimai, padaryti veikiančiosios valstybės pareigūnui, vykdančiam veiksmus pagal 9 ir 10 straipsnius, laikomi nusikaltimais veliavos valstybės pareigūnui.

4. Laivo, į kurl buvo įsilaipinta pagal šį Susitarimą, kapitonas turi teisę susisiekti su laivo veliavos valstybės valdžios institucijomis ir su laivo savininkais bei naudotojais ir pranešti jiems, kad į laivą įsilaipino pareigūnai. Tačiau veikiančiosios valstybės valdžios institucijos gali neleisti ar uždelsti toki susižinojimą su laivo savininkais ar naudotojais, jei jos turi pakankama pagrindą manyti, kad toks susižinojimas trukdys tirti atitinkama nusikaltimą.

12 straipsnis – Operatyvines apsaugos priemonės

1. Taikydamos šį Susitarimą, atitinkamos Šalys tinkamai atsižvelgia į būtinybę nekelti juroje pavojaus gyvybei, laivo ir krovinio saugumui ir nepažeisti jokių komercinių ar teisinių interesų. Visu pirma jos atsižvelgia į:

- a) pavojus, kylantį įsilaipinant į laivą juroje, ir apsveria, ar nebūtų saugiau tai padaryti kitame uoste, į kurl atplauks laivas;
- b) būtinybę kuo mažiau trukdyti laivo teisetai komercinei veiklai;
- c) būtinybę vengti be reikalo sulaukyti ar užlaikyti laivą;
- d) būtinybę naudoti jėgą tik tiek, kiek reikalinga siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi veikiančiosios valstybės nurodymu.

2. Apie šaunamųjų ginklų panaudojimą prieš laivą ar laivą kuo greičiau pranešama veliavos valstybei.

3. Apie kiekvieno asmens mirtį ar sužalojimą laivą kuo greičiau pranešama veliavos valstybei. Kai veliavos valstybe tiria toki mirties ar sužalojimo atvejį, veikiančiosios valstybės valdžios institucijos be jokių išlygų bendradarbiauja su veliavos valstybės valdžios institucijomis.

IV skirsnis – Jurisdikcijos vykdymo taisyklės

13 straipsnis – Nusikaltimų įrodymai

1. Kad veliavos valstybe gautų įrodymus, ar vykdyti savo pirmumo jurisdikciją pagal 14 straipsnio nuostatas, veikiančioji valstybe nedelsdama perduoda veliavos valstybei apibendrintus įrodymus apie visus nusikaltimus, nustatytus imantis veiksmu pagal 9 straipsnį. Veliavos valstybe nedelsdama patvirtina, jog gavo apibendrintus įrodymus.

2. Jei veikiančioji valstybe randa įrodymus, kurie verčia ją manyti, kad galejo būti įvykdyti šio Susitarimo taikymo srityje nusikaltimai arba kad laivą yra su atitinkamais nusikaltimais nesusijusių kitam asmeniui, ji apie tai praneša veliavos valstybei. Prireikus suinteresuotosios Šalys konsultuojasi.

3. Šio Susitarimo nuostatos aiškinamos kaip leidžiančios veikiančiajai valstybei imtis priemonių, įskaitant ir asmeniui sulaukymą, kuriomis nesiekama tirti atitinkamą nusikaltimą ir patraukti baudžiamajon atsakomybėn už juos, tik tais atvejais, kai:

- a) veliavos valstybe duoda tam savo aiškų sutikimą arba
- b) tokiomis priemonėmis siekiama tirti ir patraukti baudžiamajon atsakomybėn už nusikaltimą, padarytą po to, kai asmuo jau buvo perkeltas į veikiančiosios valstybės teritoriją.

14 straipsnis – Pirmumo jurisdikcijos vykdymas

1. Veliavos valstybe, noredama vykdyti savo pirmumo jurisdikciją, tai daro pagal šio straipsnio nuostatas.

2. Ji kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per keturiolika dienų pagal 13 straipsnį gavusi apibendrintus įrodymus, apie tai praneša veikiančiajai valstybei. Jei veliavos valstybe to nepadaro, laikoma, kad ji atsisako teisės vykdyti savo pirmumo jurisdikciją.

3. Kai veliavos valstybe praneša veikiančiajai valstybei, kad ji vykdo savo pirmumo jurisdikciją, veikiančiosios valstybės jurisdikcijos vykdymas sustabdomas, išskyrus asmeniui, laivą, krovinį ir įrodymų perdavimą pagal šį Susitarimą.

4. Veliavos valstybe nedelsdama perduoda bylą savo kompetentingoms institucijoms baudžiamajam persekiojimui vykdyti.

5. Veikiančiosios valstybes priemonės, taikomos laivui ir jame esantiems asmenims, gali būti laikomos veliavos valstybes taikomu proceduru dalimi.

15 straipsnis – Laivu, krovinių, asmenų ir Irodymų perdavimas

1. Jei veliavos valstybe praneša veikiančiajai valstybei apie savo ketinimą vykdyti pirmumo jurisdikcija, areštuoti asmenys, laivas, krovinytis ir surinkti Irodymai perduodami veliavos valstybei pagal šio Susitarimo nuostatas, jei veliavos valstybe to prašo.
2. Prie reikalavimo perduoti areštuotus asmenis turi būti pridedamas kiekvieno asmens arešto orderio originalas ar patvirtinta jo kopija arba kitas lygiavertės galios dokumentas, išduotas teismo institucijos veliavos valstybes Istatymu nustatyta tvarka.
3. Šalys stengiasi asmenis, laivus, krovinius ir Irodymus perduoti kuo greičiau.
4. Jokia šio Susitarimo nuostata negali būti aiškinama kaip ribojanti sulaikyto asmens teisę pagal veikiančiosios valstybes Istatymus reikalauti, kad jo sulaikymo teisetuma apsvarstytu iš naujo tos valstybes teismas jos nacionalines teises normu nustatyta tvarka.
5. Veliavos valstybe gali reikalauti, kad sulaikyti asmenys ar laivas būtų ne perduoti jai, o nedelsiant paleisti. Gavusi tokį reikalavimą, veikiančioji valstybe nedelsdama juos paleidžia.

16 straipsnis – Mirties bausmė

Jei už nusikaltimą, kuriam veliavos valstybe pagal 14 straipsnį nusprendžia vykdyti savo pirmumo jurisdikcija, pagal tos valstybes Istatymus yra baudžiama mirties bausmė, o pagal veikiančiosios valstybes Istatymus mirties bausmė už tokį nusikaltimą nėra numatyta ar paprastai nėra vykdoma, galima atsisakyti perduoti asmenį, jei veliavos valstybes užtikrinimas, kad mirties bausmė nebus įvykdyta, veikiančiosios valstybes nuomone, nėra pakankamas.

V skirsnis – Procedurines ir kitos bendrosios taisyklės

17 straipsnis – Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena Šalis paskiria instituciją, atsakinga už prašymų, pateiktų pagal šio Susitarimo 6 ir 7 straipsnius, siuntimą ir atsakymą į juos. Jei Imanoma, kiekviena Šalis pasirūpina, kad toji institucija gautų ir atsakytų į prašymus bet kuriuo paros metu.
2. Be to, Šalys paskiria centrinę Istaigą, atsakinga už pranešimą apie pirmumo jurisdikcijos vykdymą pagal 14 straipsnį ir už visus informacinius ir kitokius pranešimus pagal šį Susitarimą.
3. Kiekviena Šalis, pasirašydama šį Susitarimą arba deponuodama jo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, praneša Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui pagal šį straipsnį paskirtą instituciją pavadinimus ir adresus bei visa informacija, kuri padėtų susižinoti pagal šį Susitarimą. Generaliniam Sekretoriui taip pat pranešama apie visus velesnius tokiu institucijų pavadinimu, adresu ar kitos atitinkamos informacijos pasikeitimus.

18 straipsnis – Paskirtųjų institucijų susižinojimas

1. Pagal 17 straipsnį paskirtos institucijos susižino tiesiogiai.
2. Jei dėl kokios nors priežasties tiesiogiai susižinoti nelmanoma, Šalys gali susitarti naudoti Tarptautines kriminalines policijos organizacijos (ICPO–Interpol) ar Muitinių bendradarbiavimo tarybos ryšių kanalus.

19 straipsnis – Prašymų forma ir kalbos

1. Visi informaciniai pranešimai pagal 4–16 straipsnius turi būti rašytiniai. Galima naudoti šiuolaikines telekomunikacijų priemones, pavyzdžiui, telefaksą.
2. Pagal šio straipsnio 3 dalies nuostatas prašymų, kitokiu informaciniu pranešimu ir papildomu dokumentu vertimu nereikalaujama.
3. Kiekviena Šalis, pasirašydama šį Susitarimą arba deponuodama jo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui perduoti pareiškimą, jog ji pasilieka teisę reikalauti, kad jai siunciami prašymai, kiti informaciniai pranešimai ir papildomi dokumentai būtų rašomi jos kalba arba siunciami kartu su vertimu į jos kalbą arba į viena iš Europos Tarybos oficialių kalbų, arba į viena iš jos nurodytų kalbų. Tuo pačiu metu ji gali pareikšti, jog yra pasirengusi priimti vertimus ir į kitas jos nurodytas kalbas. Kitos Šalys gali taikyti abipusiškumo taisyklę.

20 straipsnis – Autentiškumo tvirtinimas ir legalizavimas

Taikant šį Susitarimą, perduodamiems dokumentams netaikomi jokie autentiškumo tvirtinimo ar legalizavimo formalumai.

21 straipsnis – Prašymu turinys

Pagal 6 straipsnį pateikiamame prašyme nurodoma:

- a) prašancioji institucija ir institucija, atliekanti tyrimą ar nagrinėjanti bylą;
- b) smulki informacija apie tam tikrą laivą, įskaitant, jei žinoma, jo pavadinimą, apibūdinimą, visus registravimo ar kitokius ženklus, rodančius valstybine priklausomybę, jo vietą, ir prašymas patvirtinti, kad laivas tikrai turi prašomosios Šalies valstybine priklausomybę;
- c) smulki informacija apie įtariamus teisės pažeidimus ir tuos įtariamus pagrindas;
- d) veiksmai, kurių ketinama imtis, ir užtikrinimas, kad tokiu veiksmu būtų imamasi, jei laivas būtų plaukiojęs su veikiančiosios valstybės vėliava.

22 straipsnis – Informacija laivų savininkams ir kapitonams

Kiekviena Šalis imasi butinų priemonių laivų, plaukiojančių su jos vėliava, savininkams ir kapitonams pranešti, kad šiame Susitarime nurodytais tikslais valstybėms, šio Susitarimo Šalims, gali būti suteikta teisė įsilaipinti į laivus už bet kurios Šalies teritoriniu vandeniu, ir, svarbiausia, pranešti jiems apie pareigą laikytis į laivą įsilaipinusios grupės, priklausancios veikiančiajai valstybei, kuri ta teisė naudojasi, nurodymu.

23 straipsnis – Naudojimo apribojimas

Vėliavos valstybė gali nustatyti sąlygą, kad 6 straipsnyje minimas įgaliojimas bus suteiktas tik tuo atveju, jei gauta informacija ar įrodymai veikiančiosios valstybės institucijai be jos išankstinio sutikimo nebus panaudoti ar perduoti vykdant kita, su atitinkamais nusikaltimais nesusijusį, tyrimą ir nagrinėjant kitas bylas.

24 straipsnis – Konfidencialumas

Jei tai neprieštarauja kiekvienos Susitarimo Šalies pagrindiniams nacionalines teises principams, Susitarimo Šalys laiko paslapyje visus įrodymus ir informaciją, kurią suteikė kita Šalis pagal šį Susitarimą, išskyrus atvejus, kai juos atskleisti būtina taikant šį Susitarimą arba vykdant tyrimą ir nagrinėjant bylas.

6 skirsnis – Išlaidos ir žalos atlyginimas

25 straipsnis – Išlaidos

1. Jei atitinkamos Šalys nesusitaria kitaip, bet kurio pagal 9 ir 10 straipsnius vykdomo veiksmo išlaidas padengia veikiančioji valstybė, o pagal 4 ir 5 straipsnius vykdomu veiksniu išlaidas paprastai padengia pagalba teikianti Šalis.
2. Jei vėliavos valstybė pagal 14 straipsnį vykde savo pirmumo jurisdikciją, laivo gražinimo ir įtariamam asmeniui bei įrodymams perdavimo išlaidas padengia vėliavos valstybės.

26 straipsnis – Žalos atlyginimas

1. Jei, vykdamas veiksmus pagal 9 ir 10 straipsnius, fizinis ar juridinis asmuo patiria nuostolių, jam padaroma žala arba jis sužalojamas dėl veikiančiosios valstybės aplaidumo ar kito jam priskiriamo nusižengimo, veikiančioji valstybė už tai privalo sumokėti kompensaciją.
2. Jei veiksmai yra vykdomi šio Susitarimo sąlygomis nepateisinamu būdu, veikiančioji valstybė privalo sumokėti kompensaciją už dėl to turėtus nuostolius, žalą ar sužalojimą. Veikiančioji valstybė taip pat privalo sumokėti kompensaciją už nuostolius, žalą ar sužalojimą, jei įtariamai pasirodė buvę nepagrįsti ir jei laivas, į kurį buvo įsilaipinta, jo naudotojas ar įgula nepadarė jokios veikos, kuri tuos nuostolius, žalą ar sužalojimą pateisintų.
3. Atsakomybė už žalą, padarytą vykdamas veiksmus pagal 4 straipsnį, tenka prašanciajai valstybei, kuri gali prašyti kompensacijos iš prašomosios valstybės, kai buvo padaryta žala dėl šiai valstybei priskiriamo aplaidumo ar kokio nors kito jos nusižengimo.

III skyrius – Baigiamosios nuostatos

27 straipsnis – Pasirašymas ir įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas pateikiamas pasirašyti Europos Tarybos valstybėms narėms, kurios jau yra pareiškusios, jog sutinka įsipareigoti pagal Vienos konvenciją. Savo sutikimą įsipareigoti pagal šį Susitarimą jos gali pareikšti:

- a) Susitarimą pasirašydamos, nekeldamos sąlygų jį ratifikuoti, priimti arba patvirtinti, arba
- b) Susitarimą pasirašydamos, Susitarimui įsigaliojant tik po jo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo.

2. Ratifikavimo, priemimo ir patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.
3. Šis Susitarimas Isigalioja pirma menesio diena praejus trims menesiams nuo tos dienos, kai trys Europos Tarybos valstybes nares pareiskia, jog sutinka Isipareigoti pagal šį Susitarima pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas.
4. Kiekvienai šį Susitarima pasirašiusiai valstybei, kuri veliau pareiskia, jog sutinka Isipareigoti pagal šį Susitarima, jis Isigalioja pirma menesio diena praejus trims menesiams nuo tos dienos, kai ji pagal šio straipsnio 1 dalies nuostatas pareiskia, jog sutinka Isipareigoti pagal šį Susitarima.

28 straipsnis – Prisijungimas

1. Šiam Susitarimui Isigaliojus, Europos Tarybos Ministru komitetas, pasikonsultaves su šio Susitarimo Šalimis, Europos Tarybos Statuto 20.d straipsnyje numatytos balsu daugumos sprendimu ir susitarianciuju valstybiu atstovams, kurie turi teise dalyvauti komitete, visais balsais pritarus, gali pakviesti prisijungti prie šio Susitarimo bet kuria Europos Tarybai nepriklausancia valstybe, kuri yra pareiskusi, jog sutinka Isipareigoti pagal Vienos konvencija.
2. Kiekvienai prie šio Susitarimo prisijungianciai valstybei Susitarimas Isigalioja pirma menesio diena praejus trims menesiams nuo tos dienos, kai Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui deponuojamas prisijungimo dokumentas.

29 straipsnis – Teritorinis taikymas

1. Kiekviena valstybe, pasirašydama šį Susitarima arba deponuodama jo ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, gali nurodyti teritorija ar teritorijas, kurioms bus taikomas jos sutikimas Isipareigoti pagal šį Susitarima.
2. Kiekviena valstybe bet kada veliau gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiskimu išplesti savo sutikima Isipareigoti pagal šį Susitarima bet kuriai kitai pareiskime nurodytai teritorijai. Tokiai teritorijai Susitarimas Isigalioja pirma menesio diena praejus trims menesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pareiskima.
3. Kiekvienai teritorijai, kuriai galioja pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis padarytas pareiskimas, institucijos gali buti paskirtos pagal 17 straipsnio 1 ir 2 dalis.
4. Kiekvienas pagal pirmiau išdestytu šio straipsnio dalii nuostatas pateiktas pareiskimas gali buti atšauktas del bet kurios jame nurodytos teritorijos, apie tai pranešus Generaliniam Sekretoriui. Atšaukimas Isigalioja pirma menesio diena praejus trims menesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pranešima.

30 straipsnis – Ryšys su kitomis konvencijomis ir susitarimais

1. Šis Susitarimas nekeicia teisiu ir Isipareigojimu pagal Vienos konvencija ar pagal tarptautines daugiašales konvencijas specialiais klausimais.
2. Siekdamos papildyti ir sustiprinti šio Susitarimo nuostatas ar palengvinti šiame Susitarime ir Vienos konvencijos 17 straipsnyje Itvirtintu principu taikyma, Susitarimo Šalys gali sudaryti viena su kita dvišalius ar daugiašalius susitarimus su šiuo Susitarimu susijusiais klausimais.
3. Jei dvi ar daugiau Šaliu jau yra sudariusios susitarima ar sutartl del šio Susitarimo objekto arba kitokiu budu yra nustaciusios del jo savo santykius, vietoj šio Susitarimo jos gali susitarti taikyti ta susitarima ar sutartl ir atitinkamai nustatyti tuos santykius, jei tai palengvina tarptautinl bendradarbiavima.

31 straipsnis – Išlygos

1. Kiekviena valstybe, pasirašydama arba deponuodama savo ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, gali pareikšti, kad ji pasinaudos galimybe padaryti viena ar daugiau išlygu, numatytu 3 straipsnio 6 dalyje, 19 straipsnio 3 dalyje ir 34 straipsnio 5 dalyje. Jokios kitos išlygos neleidžiamos.
2. Kiekviena valstybe, padariusi išlyga pagal šio straipsnio 1 dall, gali ja visa arba iš dalies panaikinti Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiskimu. Panaikinimas Isigalioja nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pareiskima.
3. Šalis, padariusi išlyga del kurios nors šio Susitarimo nuostatos, negali reikalauti, kad ta nuostata taikytu kuri nors kita Šalis. Taciau, jei išlyga yra daline ar priklauso nuo tam tikru salygu, ji gali reikalauti, kad ta nuostata butu taikoma tiek, kiek ji pati ja yra prisiemusi.

32 straipsnis – Stebetoju komitetas

1. Šiam Susitarimui Isigaliojus, Europos Tarybos Generalinis Sekretorius vienos iš šio Susitarimo Šaliu prašymu sukviecia Stebetoju komiteta, kurl sudaro Šalims atstovaujantys ekspertai.

2. Stebetoju komitetas prižiuri, kaip veikia šis Susitarimas, ir teikia atitinkamu pasiūlymu, kaip užtikrinti, kad Susitarimas būtų veiksmingas.
3. Stebetoju komitetas gali priimti savo darbo tvarkos taisykles.
4. Stebetoju komitetas gali nuspresti kviesti, jei reikia, savo posedžiuose dalyvauti valstybes, kurios nėra šio Susitarimo Šalys, ir tarptautines organizacijas bei institucijas.
5. Kas antri metai kiekviena Šalis Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui siuncia Susitarimo veikimo ataskaita Stebetoju komiteto arba Europos nusikalstamumo problemų komiteto nustatyta forma ir būdu. Stebetoju komitetas gali nuspresti išplatinti pateikta informacija arba pranešima apie ją Šalims ir toms tarptautinėms organizacijoms bei institucijoms, kurioms, jo nuomone, tokia informacija gauti tikslinga.

33 straipsnis – Pakeitimai

1. Kiekviena Šalis gali siulyti šio Susitarimo pakeitimą, kuriuos Europos Tarybos Generalinis Sekretorius perduoda Europos Tarybos valstybėms narems ir kiekvienai Europos Tarybai nepriklausančiai valstybei, kuri yra prisijungusi ar yra pakviesta prisijungti prie šio Susitarimo pagal 28 straipsnio nuostatas.
2. Kiekvienas Šalies pasiūlytas pakeitimas perduodamas Europos nusikalstamumo problemų komitetui, kuris savo nuomone apie pakeitima pateikia Ministrų komitetui.
3. Ministrų komitetas, apsvarstęs siuloma pakeitima ir Europos nusikalstamumo problemų komiteto pateikta nuomone, pakeitima gali priimti.
4. Ministrų komiteto pagal šio straipsnio 3 dalį priimto pakeitimo tekstas siunčiamas Susitarimo Šalims pritari.
5. Pagal šio straipsnio 3 dalį priimtas pakeitimas įsigalioja trisdešimtą dieną po to, kai visos Šalys Generaliniam Sekretoriui praneša, kad tam pakeitimui pritaria.

34 straipsnis – Gincų sprendimas

1. Europos Tarybos Europos nusikalstamumo problemų komitetas informuojamas nuolat apie šio Susitarimo aiškinimą ir taikymą.
2. Kilus Šalių ginčui dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, Šalys stengiasi išspręsti ginčą derybomis arba kitais jų pasirinktais taikiais būdais. Įskaitant atitinkamą Šalių susitarimą ginčo perdavimą Europos nusikalstamumo problemų komitetui, arbitražui, kurio sprendimai Šalims yra privalomi, tarpininkavimą, sutaikymą ar teismo proceduras.
3. Kiekviena valstybė, pasirašydama šį Susitarimą arba deponuodama jo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus arba bet kada vėliau, gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu pareikšti, kad, jei kiltų nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, ji be jokio išankstinio susitarimo ir taikydama abipusiškumo principą pripažįsta, kad tie nesutarimai turi būti perduoti spresti arbitražo teismui šio Susitarimo priede nustatyta tvarka.
4. Kiekvienas ginčas, kurio nepavyksta išspręsti pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalis, vienos iš ginčo šalių prašymu gali būti perduotas spresti Tarptautiniam Teisingumo Teismui.
5. Kiekviena šio Susitarimo Šalis, pasirašydama šį Susitarimą arba deponuodama jo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus arba bet kada vėliau, gali pareikšti Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pareiškimu, kad ji nelaiko savęs išpareigojusia laikytis šio straipsnio 4 dalies.
6. Kiekviena Šalis, kuri yra padariusi pareiškimą pagal šio straipsnio 3 ar 5 dalį, gali bet kada ją atšaukti apie tai pranešdama Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.

35 straipsnis – Denonsavimas

1. Kiekviena Šalis bet kada gali denonsuoti šį Susitarimą rašytiniu pranešimu Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.
2. Denonsavimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.
3. Tačiau šis Susitarimas toliau galioja visiems veiksams ir byloms dėl pareiškimu ir prašymu, pateiktu šį Susitarimą denonsuojančiai Šaliai tuo metu, kai Susitarimas dar galiojo.

36 straipsnis – Pranešimai

Europos Tarybos Generalinis Sekretorius Europos Tarybos valstybėms narems, kiekvienai prie šio Susitarimo prisijungusiai valstybei ir Jungtinių Tautų Organizacijos Generaliniam Sekretoriui praneša apie:

- a) kiekviena šio Susitarimo pasirašyma;
- b) visus deponuotus ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus;
- c) kiekvienos institucijos pavadinimą ir visa kita pagal 17 straipsnį pranešta informacija;
- d) išlygas, padarytas pagal 31 straipsnio 1 dalį;
- e) šio Susitarimo įsigaliojimo pagal 27 ir 28 straipsnius data;
- f) kiekviena prašyma, pateikta pagal 32 straipsnio 1 dalį, ir pagal tą straipsnio dalį kviečiamo posedžio data;
- g) kiekviena pareiškima, padaryta pagal 3 straipsnio 5 ir 6 dalis, 8 straipsnio 2 dalį, 19 straipsnio 3 dalį ir 34 straipsnio 3 ir 5 dalis;
- h) kiekviena kita su šiuo Susitarimu susijusi akta, pranešima ar informacija.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.

Sudaryta 1995 m. sausio 31 d. Strasbure angliu ir prancūzu kalbomis. Abu tekstai yra autentiški ir vienu egzemplioriumi deponuojami Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos Generalinis Sekretorius patvirtintas jo kopijas nusiuncia visoms Europos Tarybos valstybėms narėms ir visoms valstybėms, pakviestoms prisijungti prie šio Susitarimo.

PRIEDAS

1. Gincio šalys, prašanti, kad ginca nagrinėtų arbitražo teismas pagal 34 straipsnio 3 dalį, raštu informuoja kita šalis apie savo pretenzijas ir jas pagrindžia.
2. Atitinkamos Šalys sudaro arbitražo teismą.
3. Arbitražo teisma sudaro trys nariai. Abi Šalys paskiria po arbitražo narį ir bendru sutarimu paskiria arbitražo teismo pirmininką.
4. Jei per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai buvo paprašyta spresti ginca arbitražo teisme, nepavyksta paskirti arbitražo nariu ar jo pirmininko, paskirti arbitražo teismo narius ir pirmininką patikima Nuolatinio arbitražo teismo generaliniam sekretoriui.
5. Jei Šalys nesusitaria kitaip, arbitražo teismas nustato savo darbo reglamentą.
6. Jei Šalys nesusitaria kitaip, arbitražo teismas sprendimus priima remdamasis taikytinomis tarptautinės normomis, o jei tokiu normu nėra, *ex aequo et bono*.
7. Arbitražo teismas sprendimą priima balsu dauguma. Jo sprendimas ginco šalims yra galutinis ir privalomas.